

Foto: Yay Micro. Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd:
Jan Bergdahl, Universitetet i Tromsø
Anne Chr. Johannessen, Universitetet i Bergen
Ingar Olsen, Universitetet i Oslo

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer
og andre abonnenter kr 1650,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

TELEFON OG ADRESSE

Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 000. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS

Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

Fri

Noen ganger smaker det ekstra godt med fri. Jeg tror denne sommerferien kan bli en sånn gang. Det er så mye som har tynget det siste året.

Jeg tenker blant annet på dystre og grusomme handlinger sist sommer, og et opprivende oppgjør som har preget nyhetsbildet og mange mennesker i veldig lang tid.

La oss håpe at vi etter hvert kan legge det vonde bak oss. Og at det kan bli en fin varm sommer uten rystende hendelser.

Det er mange som trenger å få fri nå.

Og nå begynner jeg å filosofere over hva det vil si å ha fri, å være fri og å føle seg fri. Forskere og filosofer skiller gjerne mellom flere ulike typer for frihet, som for eksempel fysisk frihet, handlingsfrihet, intellektuell frihet, moralsk frihet, subjektiv frihet, objektiv frihet og følt frihet.

Jeg holder meg til det med å ha fri, være fri og føle seg fri.

Å ha fri er lett å definere. Kanskje – hvis det betyr å ikke skulle gå på jobben, eller skolen, for en periode; som gjerne kalles ferie. De som ikke har noen jobb eller skole å gå til ellers i året, føler seg imidlertid ikke nødvendigvis fri når sommerferien kommer. Tanken på å finne sysselsetting kan oppta nærmest hele tilværelsen, hverdags som helg, sommer som vinter. De som er i en slik situasjon har alltid fri i én forstand. Men de er ikke frie, dersom de hele tiden er på jakt etter noe å gjøre og noe å leve av.

Da er vi inne på det med å føle seg fri. Det er noen forutsetninger som må være oppfylt for at en skal føle seg fri. Mye av det har med bekymringer å gjøre, er min erfaring. Eller fravær av bekymringer. Når de jeg er glad i har det bra og alt er i orden med helse, økonomi, bolig og jobb, for meg og mine, da føler jeg meg fri.

Og jeg kan føle meg veldig fri når jeg suser av gårde i den fine nye bilen min.

Jo mer jeg tenker på det med frihet, jo mer sammensatt blir det. I filosofisk forstand defineres frihet som den retten et enkelt individ har til å utføre enhver handling ut fra sin egen frie vilje.

Begrepet brukes derfor med litt forskjellig innhold i dagliglivet og i moral- filosofisk og politisk debatt.

Etter Atlanterhavserklæringen fra 1941 kalles ofte ytringsfrihet, religionsfrihet, frihet fra nød og frihet fra frykt de fire friheter. Men uttrykket de fire friheter er mye eldre.

I et samfunn kan en snakke både om frihet til å gjøre noe, men også frihet fra å måtte gjøre noe eller å bli utsatt for noe. Det motsatte av frihet kan derfor være både tvang og fangenskap, men også forpliktethet og avhengighet.

Jeg håper Tidendes lesere er frie, føler seg frie – og at de som vil tar seg fri i sommer.

Tannleger, som alle andre, holder på med litt av hvert og ganske mye forskjellig når de har fri. Noe av det får vi i redaksjonen høre om, og noen av dem vi hører om blir oppsøkt av oss. Det blir det sommerreportasjer av. Andre kommer helt av seg selv, med sine ting. I Tidendes redaksjon gleder vi oss over at det er kommet ekstra mange gode bidrag fra tannleger til årets sommernummer. Det setter vi stor pris på. Og jeg oppfordrer samtidig alle lesere av Tidendes sommernummer til å føle seg frie til å komme med det dere har eller får lyst til å lage – av egenprodusert stoff, så vi kan lage sommernummer av Tidende også til neste år. Dessuten blir vi alltid glade for tips til redaksjonen om tannleger som gjør ting det er verdt å skrive og lese om.

Med det ønsker jeg alle Tidendes lesere en fin, fri, god og varm sommer.

Ellen Beate Dyvi